

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินการให้ความช่วยเหลือตั้งแต่ระยะแรกเริ่มแก่เด็กปฐมวัยที่มีพัฒนาการการพูดล่าช้า ในกรุงเทพมหานคร โดยโรงเรียนครอบครัว และนักแก้ไขการพูด และศึกษาการดำเนินการให้ความช่วยเหลือตั้งแต่ระยะแรกเริ่มแก่เด็กปฐมวัยที่มีพัฒนาการการพูดล่าช้าในโรงเรียนกรณีตัวอย่าง ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยโดยมีรายละเอียดดังนี้

การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

การศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับธรรมชาติของภาษา ความบกพร่องทางภาษาและการพูด การให้ความช่วยเหลือตั้งแต่ระยะแรกเริ่มแก่เด็กที่มีความบกพร่องทางภาษาและการพูด การจัดการเรียนร่วม สภาพปัจจุบันและแนวคิดพื้นฐานในการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความต้องการทางการศึกษาพิเศษ

การกำหนดประชากรและการคัดเลือกตัวอย่างประชากร

1. ประชากรและตัวอย่างประชากรในการศึกษาสภาพและปัญหา

1.1 ผู้บริหาร ครูประจำชั้นที่ดูแลเด็กที่มีพัฒนาการการพูดล่าช้า และนักแก้ไขการพูด ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม โดยศึกษาจากประชากรทั้งหมด

1.1.1 ผู้บริหาร และครูประจำชั้นที่ดูแลเด็กที่มีพัฒนาการการพูดล่าช้า ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ที่ขอรับเงินอุดหนุนนักเรียนพิการในสวนกลาง 18 โรง และโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งได้รับเงินอุดหนุนค่าวัสดุการศึกษา (วัสดุรายหัว) เด็กพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติ 5 โรง รวมจำนวนทั้งสิ้น 23 โรง ได้ผู้บริหาร 23 คน และครูประจำชั้นที่ดูแลเด็กที่มีพัฒนาการการพูดล่าช้า 60 คน

1.1.2 นักแก้ไขการพูด ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ในการบำบัดการพูดแก่เด็กที่มีพัฒนาการการพูดล่าช้า และปฏิบัติงานแก้ไขการพูดอยู่ในโรงพยาบาลรัฐบาล คลินิก หรือโรงพยาบาลเอกชนในกรุงเทพมหานคร จากสมาคมโสต สัมผัสวิทยา และการแก้ไขการพูดแห่งประเทศไทย ได้นักแก้ไขการพูดจำนวนทั้งสิ้น 26 คน

1.2 ผู้ปกครองของเด็กที่มีพัฒนาการการพูดล่าช้า ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์

ผู้ปกครองของเด็กที่มีพัฒนาการการพูดล่าช้า ซึ่งเด็กเหล่านี้มีอายุ 3–8 ปี กำลังศึกษาชั้นอนุบาลปีที่ 1–3 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนที่ขอรับเงินอุดหนุนนักเรียนพิการในสวนกลาง 18 โรงเรียน และโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนที่ขอรับเงินอุดหนุนนักเรียนพิการในสวนกลาง 18 โรงเรียน ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งได้รับเงินอุดหนุนค่าวัสดุการศึกษา (วัสดุรายหัว) เด็กพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติ 5 โรงเรียน รวมจำนวนทั้งสิ้น 23 โรงเรียน เป็นผู้ปกครองของเด็กที่มีพัฒนาการการพูดล่าช้า 88 คน มีโรงเรียนที่ให้ความร่วมมือ 11 โรงเรียน ได้ผู้ปกครองของเด็กที่มีพัฒนาการการพูดล่าช้าที่ให้ความร่วมมือ 34 คน

2. ตัวอย่างประชากรโรงเรียนกรณีตัวอย่าง

2.1 การคัดเลือกโรงเรียนกรณีตัวอย่าง

เกณฑ์การคัดเลือกโรงเรียนกรณีตัวอย่าง ได้แก่

- 1) เป็นโรงเรียนที่ตั้งในกรุงเทพมหานคร
- 2) ดำเนินการจัดการเรียนร่วมระดับปฐมวัยอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องมาเป็นเวลานานกว่า 5 ปี
- 3) ให้ความร่วมมือในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลการจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนที่ขอรับเงินอุดหนุนนักเรียนพิการในสวนกลาง 18 โรงเรียน และโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งได้รับเงินอุดหนุนค่าวัสดุการศึกษา (วัสดุรายหัว) เด็กพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติ 5 โรงเรียน รวมจำนวนทั้งสิ้น 23 โรงเรียน พบว่าโรงเรียนดังกล่าวแม้บางโรงเรียนได้เริ่มจัดการเรียนร่วมระดับประถมศึกษามานานพอสมควร แต่เพิ่งเริ่มจัดการเรียนร่วมระดับปฐมวัยเมื่อไม่นานมานี้ จึงยังไม่มีโรงเรียนใดจัดการเรียนร่วมระดับปฐมวัยอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องมานานกว่า 5 ปี ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ในการศึกษาโรงเรียนกรณีตัวอย่าง ผู้วิจัยจึงต้องใช้เทคนิคการเลือกตัวอย่างประชากรแบบ snow ball technique กล่าวคืออาศัยการชักถามและปรึกษาจากบุคคลต่าง ๆ ที่อยู่ในวงการการศึกษาในระดับปฐมวัยและการศึกษาพิเศษ ตลอดจนติดต่อโรงเรียนที่มีคุณสมบัติในข้อ 1) และ 2) ได้โรงเรียนที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์จำนวน 2 โรงเรียน ได้แก่

2.1.1 โรงเรียนเกษมสันต์ เป็นโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนและเป็นโรงเรียนแกนนำในการจัดการศึกษาในกลุ่มปรัชญาคอนสตรัคติวิซึม (Constructivism) ตามแนวคิดไฮสโคป (High / Scope)

2.1.2 โรงเรียนดวงจันทร์ เป็นโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนและเป็นโรงเรียนแกนนำในการจัดการศึกษาตามปรัชญาพุทธศาสนา และมนุษยปรัชญา (Anthroposophy)

2.2 จากโรงเรียนกรณีตัวอย่างทั้ง 2 โรงเรียน ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการศึกษา เอกสาร การสัมภาษณ์ และการสังเกต ดังนี้

2.2.1 ผู้บริหาร ผู้วิจัยสัมภาษณ์ผู้บริหารซึ่งเป็นผู้ที่กำหนดปรัชญาของโรงเรียน รวมทั้งปรัชญาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเด็กที่มีความต้องการทางการศึกษาพิเศษโดยตรง และเป็น ผู้ริเริ่มลงมือวางรากฐานการดำเนินการให้ความช่วยเหลือตั้งแต่ระยะแรกเริ่มโดยการจัดการเรียนร่วม โรงเรียนละ 1 คน รวมทั้งสิ้น 2 คน

2.2.2 ครูประจำชั้น ผู้วิจัยทำการคัดเลือกตัวอย่างประชากรครูประจำชั้นอย่าง เจาะจง ตามลักษณะการจัดชั้นเรียนและการจัดครูเข้าสอนของแต่ละโรงเรียน โดยพิจารณาจาก คุณสมบัติ คือ เป็นผู้ที่สามารถให้ข้อมูลในการปฏิบัติให้ความช่วยเหลือเด็กที่มีพัฒนาการการพูดล่าช้าได้ และเป็นผู้ที่เคยผ่านการอบรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความต้องการทาง การศึกษาพิเศษ

1) โรงเรียนเกษมสันต์ จัดชั้นเรียนตามอายุของเด็ก ดังนั้นผู้วิจัยทำการ เลือกแบบเจาะจงได้ครูประจำชั้นอนุบาล 1 - 3 ที่ดูแลเด็กที่มีพัฒนาการการพูดล่าช้า ระดับชั้นละ 1 คน รวมจำนวน 3 คน

2) โรงเรียนดวงจันทร์ จัดชั้นเรียนแบบคละอายุ ดังนั้นผู้วิจัยทำการเลือก แบบเจาะจงเลือกครูประจำชั้นที่ดูแลเด็กที่มีพัฒนาการการพูดล่าช้าจาก 3 ห้องเรียน รวมจำนวน 3 คน รวมตัวอย่างประชากรครูประจำชั้นจำนวนทั้งสิ้น 6 คน

2.2.3 นักแก้ไขการพูด ผู้วิจัยทำการคัดเลือกตัวอย่างประชากรนักแก้ไขการพูด ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง โดยเลือกนักแก้ไขการพูดที่ดูแลเด็กที่มีพัฒนาการการพูดล่าช้า และ ประสานงานกับโรงเรียนเพื่อให้ความช่วยเหลือเด็กด้านการพูด ได้นักแก้ไขการพูดจำนวนทั้งสิ้น 1 คน

2.2.4 ผู้ปกครองของเด็กที่มีพัฒนาการการพูดล่าช้า โดยศึกษาประชากรทั้งหมด ได้ผู้ปกครองของเด็กที่มีพัฒนาการการพูดล่าช้าจากโรงเรียนเกษมสันต์ 4 คน และโรงเรียน ดวงจันทร์ 6 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 10 คน

2.2.5 ผู้วิจัยใช้ครูประจำชั้นที่ดูแลเด็กที่มีพัฒนาการการพูดล่าช้า ซึ่งเป็นตัวอย่าง ประชากรกลุ่มเดียวกันกับตัวอย่างประชากรที่เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ในข้อ 2.2.2 เพื่อใช้เก็บ ข้อมูลโดยการสังเกต เป็นตัวอย่างประชากรในการสังเกต จำนวนทั้งสิ้น 6 คน

ตารางที่ 2 จำนวนประชากรและตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

กลุ่มตัวอย่าง	การศึกษาสภาพและปัญหา		การศึกษาระดับตัวอย่าง	
	แบบสอบถาม (ประชากร)	การสัมภาษณ์		ตัวอย่างประชากร
		ประชากร	ตัวอย่าง ประชากร	
ผู้บริหาร	23	-	-	2
ครูประจำชั้น	60	-	-	6
ผู้ปกครอง	-	88	34	10
นักแก้ไขการพูด (ที่ทำงานร่วมกับโรงเรียน)	26	-	-	1
รวม	109	88	34	19

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1.1 เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาสภาพและปัญหา ประกอบด้วย

1.1.1 แบบสอบถาม จำนวน 3 ชุด ได้แก่

1) แบบสอบถามผู้บริหาร เกี่ยวกับการศึกษาการดำเนินการให้ความช่วยเหลือตั้งแต่ระยะแรกเริ่มแก่เด็กปฐมวัยที่มีพัฒนาการการพูดล่าช้า แบ่งออกเป็น 4 ตอนประกอบด้วย ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบและปลายเปิด

ตอนที่ 2 องค์ประกอบของโรงเรียนในการจัดการเรียนร่วมในเรื่องเป้าหมายและนโยบาย บุคลากร ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบและปลายเปิด

ตอนที่ 3 ขั้นตอนการให้ความช่วยเหลือตั้งแต่ระยะแรกเริ่มในเรื่องการคัดแยก วินิจฉัย และส่งต่อเด็กเพื่อรับความช่วยเหลือ การปฏิบัติในการให้ความช่วยเหลือและการประสานงาน ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบและปลายเปิด

ตอนที่ 4 ปัญหาและความต้องการในเรื่องนโยบายและเป้าหมาย บุคลากร ขั้นตอนการให้ความช่วยเหลือตั้งแต่ระยะแรกเริ่ม และความต้องการเพิ่มเติม ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบและปลายเปิด

2) แบบสอบถามครูประจำชั้น เกี่ยวกับการศึกษาการดำเนินการให้ความช่วยเหลือตั้งแต่ระยะแรกเริ่มแก่เด็กปฐมวัยที่มีพัฒนาการการพูดล่าช้า แบ่งเป็น 4 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบและปลายเปิด

ตอนที่ 2 ขั้นตอนการให้ความช่วยเหลือตั้งแต่ระยะแรกเริ่ม ในเรื่องการปฏิบัติในการให้ความช่วยเหลือ การประสานงาน และการประเมินพัฒนาการ ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบและปลายเปิด

ตอนที่ 3 วิธีการและเทคนิคในการให้ความช่วยเหลือด้านการพูด ในเรื่องการเตรียมความพร้อมทางภาษาในเด็กที่ยังไม่พูด การพัฒนาความเข้าใจภาษา การพัฒนาการพูดและการแสดงออกทางภาษา เทคนิคในการส่งเสริมพัฒนาการการพูด ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า

ตอนที่ 4 ปัญหาและความต้องการ ในเรื่องปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ปัญหาการประสานงานกับผู้ปกครอง และความต้องการเพิ่มเติม ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบและปลายเปิด

3) แบบสอบถามนักแก้ไขการพูด เกี่ยวกับการศึกษาการดำเนินการให้ความช่วยเหลือตั้งแต่ระยะแรกเริ่มแก่เด็กปฐมวัยที่มีพัฒนาการการพูดล่าช้า แบ่งเป็น 5 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบและปลายเปิด

ตอนที่ 2 ขั้นตอนการให้ความช่วยเหลือตั้งแต่ระยะแรกเริ่มในเรื่องการได้รับการส่งต่อ การปฏิบัติในการให้ความช่วยเหลือ การประสานงาน ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบและปลายเปิด

ตอนที่ 3 ปัญหาในการให้ความช่วยเหลือตั้งแต่ระยะแรกเริ่มในเรื่องตัวเด็ก ครอบครัว โรงเรียน และอื่น ๆ ลักษณะ คำถามเป็นแบบปลายเปิด

ตอนที่ 4 ความต้องการและข้อเสนอแนะ ลักษณะคำถามเป็นแบบปลายเปิด

1.1.2 แบบสัมภาษณ์ จำนวน 1 ชุด

แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครอง เกี่ยวกับการศึกษาการดำเนินการให้ความช่วยเหลือตั้งแต่ระยะแรกเริ่มแก่เด็กปฐมวัยที่มีพัฒนาการการพูดล่าช้า แบ่งเป็น 5 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ให้สัมภาษณ์ ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบและปลายเปิด

ตอนที่ 2 ปัญหาของเด็ก ในเรื่องการออกเสียง ความหมายของคำ โครงสร้างประโยคและไวยากรณ์ การใช้ภาษาในสังคม ลักษณะคำถามเป็นแบบมีโครงสร้าง

ตอนที่ 3 ขั้นตอนการให้ความช่วยเหลือตั้งแต่ระยะแรกเริ่ม ในเรื่องการค้นพบปัญหา วินิจฉัย และส่งต่อเด็กเพื่อรับความช่วยเหลือ การปฏิบัติในการให้ความช่วยเหลือโดยโรงเรียน การปฏิบัติในการให้ความช่วยเหลือโดยนักแก้ไขการพูด ลักษณะคำถามเป็นแบบมีโครงสร้าง

ตอนที่ 4 วิธีการและเทคนิคในการให้ความช่วยเหลือเด็กที่บ้าน ในเรื่อง การเตรียมความพร้อมทางภาษาในเด็กที่ยังไม่พูด การพัฒนาความเข้าใจภาษา การพัฒนาการพูดและการแสดงออกทางภาษา และเทคนิคในการส่งเสริมพัฒนาการการพูด ลักษณะคำถามเป็นแบบมีโครงสร้าง

ตอนที่ 5 ปัญหาและความต้องการ ในเรื่องปัญหาที่พบในการดำเนินการของโรงเรียน และปัญหาที่พบในการดำเนินการของนักแก้ไขการพูด ลักษณะคำถามเป็นแบบมีโครงสร้าง

1.2 เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาโรงเรียนกรณีตัวอย่าง ประกอบด้วย

1.2.1 แบบสัมภาษณ์ จำนวน 4 ชุด ได้แก่

1) แบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร เกี่ยวกับการศึกษาการดำเนินการให้ความช่วยเหลือตั้งแต่ระยะแรกเริ่มแก่เด็กปฐมวัยที่มีพัฒนาการการพูดล่าช้า แบ่งเป็น 4 ตอนประกอบด้วย

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์ ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบและปลายเปิด

ตอนที่ 2 องค์ประกอบของโรงเรียนในการจัดการเรียนร่วม ในเรื่องปรัชญาและแนวคิดในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการทางการศึกษาพิเศษ เป้าหมายและนโยบาย บุคลากร ลักษณะคำถามเป็นแบบมีโครงสร้าง

ตอนที่ 3 ขั้นตอนการให้ความช่วยเหลือตั้งแต่ระยะแรกเริ่ม ในเรื่อง การดำเนินการให้ความช่วยเหลือ และการประสานงาน ลักษณะคำถามเป็นแบบมีโครงสร้าง

ตอนที่ 4 ปัญหาและความต้องการ ในเรื่องปัญหาที่พบในการให้ความช่วยเหลือตั้งแต่ระยะแรกเริ่ม และความต้องการเพิ่มเติม ลักษณะคำถามเป็นแบบมีโครงสร้าง

2) แบบสัมภาษณ์ครูประจำชั้น เกี่ยวกับการศึกษาการดำเนินการให้ความช่วยเหลือตั้งแต่ระยะแรกเริ่มแก่เด็กปฐมวัยที่มีพัฒนาการการพูดล่าช้า แบ่งเป็น 3 ตอนประกอบด้วย

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์ ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบและปลายเปิด

ตอนที่ 2 ขั้นตอนการให้ความช่วยเหลือตั้งแต่ระยะแรกเริ่ม ในเรื่อง 1 การปฏิบัติในการให้ความช่วยเหลือเด็ก การประสานงาน การประเมินพัฒนาการ ลักษณะคำถามเป็นแบบมีโครงสร้าง

ตอนที่ 3 ปัญหาและความต้องการ ในเรื่องปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ปัญหาในการประสานงานกับผู้ปกครอง และความต้องการเพิ่มเติม ลักษณะคำถามเป็นแบบมีโครงสร้าง

3) แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครอง เกี่ยวกับการศึกษาการดำเนินการให้ความช่วยเหลือตั้งแต่ระยะแรกเริ่มแก่เด็กปฐมวัยที่มีพัฒนาการการพูดล่าช้า แบ่งเป็น 5 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ให้สัมภาษณ์ ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบและปลายเปิด

ตอนที่ 2 ปัญหาของเด็ก ในเรื่องการออกเสียง ความหมายของคำ โครงสร้างประโยคและไวยากรณ์ การใช้ภาษาในสังคม ลักษณะคำถามเป็นแบบมีโครงสร้าง

ตอนที่ 3 ขั้นตอนการให้ความช่วยเหลือ ในเรื่องการค้นพบปัญหา วินิจฉัย และส่งต่อเด็กเพื่อรับความช่วยเหลือ การปฏิบัติในการให้ความช่วยเหลือโดยโรงเรียน การปฏิบัติในการให้ความช่วยเหลือโดยนักแก้ไขการพูด และการประสานงาน ลักษณะคำถามเป็นแบบมีโครงสร้าง

ตอนที่ 4 วิธีการและเทคนิคในการให้ความช่วยเหลือเด็กที่บ้านในเรื่อง การเตรียมความพร้อมทางภาษาในเด็กที่ยังไม่พูด การพัฒนาความเข้าใจภาษา การพัฒนาการพูดและการแสดงออกทางภาษา และเทคนิคในการส่งเสริมพัฒนาการการพูด ลักษณะคำถามเป็นแบบมีโครงสร้าง

ตอนที่ 5 ปัญหาและความต้องการ ในเรื่องปัญหาที่พบในการดำเนินการของโรงเรียน และปัญหาที่พบในการดำเนินการของนักแก้ไขการพูด ลักษณะคำถามเป็นแบบมีโครงสร้าง

4) แบบสัมภาษณ์นักแก้ไขการพูด เกี่ยวกับการศึกษาการดำเนินการให้ความช่วยเหลือตั้งแต่ระยะแรกเริ่มแก่เด็กปฐมวัยที่มีพัฒนาการการพูดล่าช้า แบ่งเป็น 5 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์ ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบและปลายเปิด

ตอนที่ 2 ขั้นตอนการให้ความช่วยเหลือตั้งแต่ระยะแรกเริ่ม ในเรื่อง การได้รับการส่งต่อเด็ก การปฏิบัติในการให้ความช่วยเหลือ และการประสานงาน ลักษณะคำถามเป็นแบบมีโครงสร้าง

ตอนที่ 3 ปัญหาในการให้ความช่วยเหลือตั้งแต่ระยะแรกเริ่ม ในเรื่อง ตัวเด็ก ครอบครัว โรงเรียน และอื่น ๆ ลักษณะคำถามเป็นแบบมีโครงสร้าง

ตอนที่ 4 ความต้องการและข้อเสนอแนะในการให้ความช่วยเหลือ ตั้งแต่ระยะแรกเริ่ม ลักษณะคำถามเป็นแบบมีโครงสร้าง

1.2.2 แบบสังเกต จำนวน 1 ชุด ได้แก่

แบบสังเกตพฤติกรรมการให้ความช่วยเหลือเด็ก และการส่งเสริมการพูดแก่เด็กที่มีพัฒนาการการพูดล่าช้าของครูประจำชั้น แบ่งเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป เป็นข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ถูกสังเกต มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด

ตอนที่ 2 แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมการให้ความช่วยเหลือเด็ก และการส่งเสริมการพูดแก่เด็กที่มีพัฒนาการการพูดล่าช้า มีลักษณะเป็นการจดบันทึกอย่างย่อเกี่ยวกับพฤติกรรมของครูในการใช้วิธีการและเทคนิคในการให้ความช่วยเหลือตั้งแต่ระยะแรกเริ่ม

ตอนที่ 3 รายการหัวข้อวิธีการและเทคนิคในการให้ความช่วยเหลือ ตั้งแต่ระยะแรกเริ่มเพื่อใช้ประกอบการสังเกต

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยตามลักษณะของเครื่องมือ โดยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

2.1 การศึกษาทฤษฎีพื้นฐานเกี่ยวกับธรรมชาติของภาษา (ดูภาคผนวก ค)

ความบกพร่องทางภาษาและการพูด การให้ความช่วยเหลือตั้งแต่ระยะแรกเริ่มแก่เด็กที่มีความบกพร่องทางภาษาและการพูด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของวิธีการและเทคนิคในการให้ความช่วยเหลือตั้งแต่ระยะแรกเริ่ม (ดูภาคผนวก ง) การจัดการเรียนร่วม สภาพปัจจุบัน และแนวคิดพื้นฐานในการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความต้องการทางการศึกษาพิเศษ จากเอกสาร ตำรา วารสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

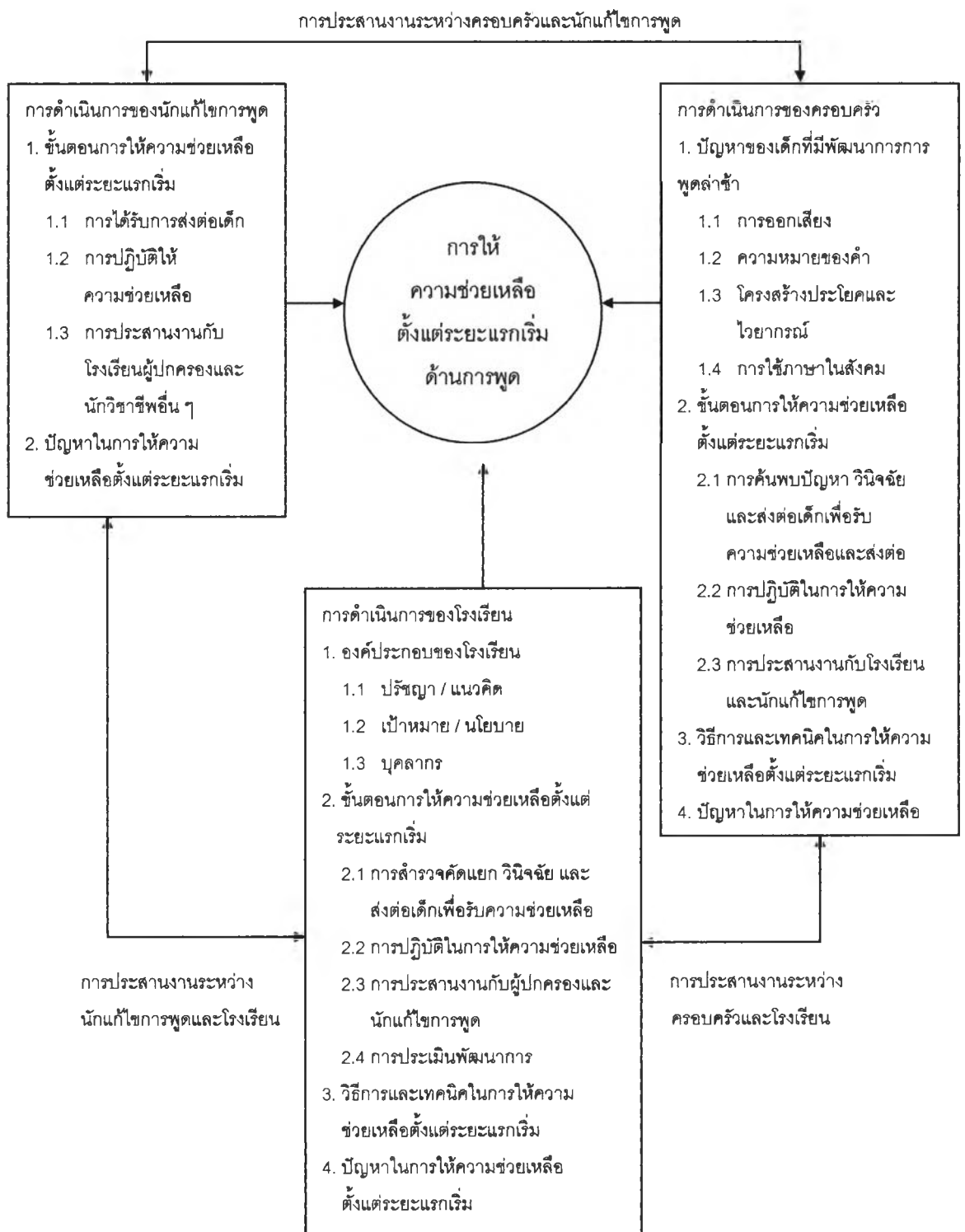
2.2 การสัมภาษณ์ผู้บริหาร ผู้ปกครอง นักแก้ไขการพูดอย่างไม่เป็นทางการ เพื่อศึกษาการดำเนินการและขั้นตอนการให้ความช่วยเหลือตั้งแต่ระยะแรกเริ่มด้านการพูดในปัจจุบัน

2.3 ประมวลข้อมูลที่ศึกษาเกี่ยวกับความรู้ในการให้ความช่วยเหลือเด็กที่มีความบกพร่องทางภาษาและการพูด และการจัดการเรียนร่วม แล้วสรุปเป็นกรอบแนวคิดการให้

ความช่วยเหลือตั้งแต่ระยะแรกเริ่มแก่เด็กปฐมวัยที่มีพัฒนาการการพูดล่าช้า ดังเสนอในแผนภาพที่ 1

2.4 กำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งได้แก่แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์และแบบสังเกต ดังเสนอในตารางที่ 3

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการให้ความช่วยเหลือตั้งแต่ระยะแรกเริ่มด้านการพูด

ตารางที่ 3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยจำแนกตามผู้ให้ข้อมูล

ปัจจัยที่ศึกษา	การศึกษาสภาพปัญหา					การศึกษากรณีตัวอย่าง			
	แบบสอบถาม		แบบ สัมภาษณ์ ผู้ปกครอง	ศึกษา เอกสาร	แบบ สังเกต ครู	แบบสัมภาษณ์			
	ผู้บริหาร	ครู				นักเรียน การพูด	ผู้บริหาร	ครู	นักเรียน การพูด
1. องค์ประกอบของโรงเรียน									
1.1 ปรัชญาและแนวคิด				/		/			
1.2 เป้าหมายและนโยบาย	/			/		/			
1.3 บุคลากร	/					/			
2. ปัญหาของเด็กที่มีพัฒนาการการพูดล่าช้า				/					/
3. ขั้นตอนการให้ความช่วยเหลือตั้งแต่ระยะแรกเริ่ม									
3.1 การค้นพบปัญหา				/					/
3.2 การสำรวจ คัดแยก วินิจฉัย และส่งต่อ									
3.3 การปฏิบัติให้ความช่วยเหลือ									
3.4 การประสานงาน									
3.5 การประเมินพัฒนาการ	/			/			/		
4. วิธีการและเทคนิคในการให้ความช่วยเหลือตั้งแต่ระยะแรกเริ่มด้านการพูด	/			/		/	/		/

2.5 การสร้างแบบสอบถาม

2.5.1 การศึกษาค้นคว้าเอกสาร วารสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติของภาษาและความบกพร่องทางภาษาและการพูด การให้ความช่วยเหลือตั้งแต่ระยะแรกเริ่มด้านแก่เด็กที่มีความบกพร่องทางภาษาและการพูด การจัดการเรียนร่วม

2.5.2 กำหนดขอบเขตเนื้อหาและตัวแปรที่ศึกษาในการทำแบบสอบถาม

2.5.3 สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบและปลายเปิด ได้แก่

- 1) แบบสอบถามผู้บริหาร
- 2) แบบสอบถามครูประจำชั้น
- 3) แบบสอบถามนักแก้ไขการพูด

2.5.4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา และความครอบคลุมตามประเด็นหลัก ประเด็นย่อย และความสมบูรณ์ ความถูกต้อง ความเหมาะสมของการใช้ภาษา

2.5.5 ปรับปรุงแบบสอบถามตามผลการตรวจแก้ไขและข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้วนำไปทดลองใช้กับผู้ที่ไม่ใช่ตัวอย่างประชากร แต่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับตัวอย่างประชากร จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนอนุบาลสวนผัก โรงเรียนทอรั๊ก และโรงเรียนอนุบาลบ้านโคม เพื่อดูความครอบคลุมและเนื้อหา ความถูกต้อง ความเหมาะสมของการใช้ภาษาและนำเครื่องมือกลับมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง

2.5.6 นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วจัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ และนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากตัวอย่างประชากร

2.6 การสร้างแบบสัมภาษณ์

2.6.1 การศึกษาค้นคว้าเอกสาร วารสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดพื้นฐานในการจัดการเรียนร่วม และการดำเนินการให้ความช่วยเหลือตั้งแต่ระยะแรกเริ่ม พัฒนาการการพูดและความบกพร่องทางภาษา

2.6.2 กำหนดขอบเขตและเนื้อหาของตัวแปรที่ศึกษาในการทำแบบสัมภาษณ์ และกำหนดโครงสร้างแบบสัมภาษณ์

2.6.3 สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีลักษณะคำถามเป็นแบบมีโครงสร้าง ได้แก่

- 1) แบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร
- 2) แบบสัมภาษณ์ครูประจำชั้น
- 3) แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครอง
- 4) แบบสัมภาษณ์นักแก้ไขการพูด

2.6.4 นำแบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร แบบสัมภาษณ์ครูประจำชั้น แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครอง และแบบสัมภาษณ์นักแก้ไขการพูดที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่านตรวจสอบความตรงและครอบคลุมตามเนื้อหา และความสมบูรณ์ ความถูกต้องของการใช้ภาษา

2.6.5 ปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ ตามผลการตรวจแก้ไขและข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำไปทดลองใช้กับผู้ที่ไม่ใช่ตัวอย่างประชากร เป็นโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนร่วม และมีเด็กที่มีพัฒนาการการพูดล่าช้า ได้แก่ โรงเรียนอนุบาลสวนผัก โรงเรียนทอรัล และโรงเรียนอนุบาลบ้านโคม

2.6.6 นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ตามองค์ประกอบของตัวแปรที่ศึกษาและนำมาปรับปรุงแก้ไข หากแบบสัมภาษณ์ยังไม่ครอบคลุม ผู้วิจัยสร้างประเด็นสัมภาษณ์เพิ่มเติมให้สามารถเก็บข้อมูลได้ครบถ้วนตามองค์ประกอบของตัวแปรที่ศึกษา

2.6.7 ปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ให้เป็นฉบับสมบูรณ์ และนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากโรงเรียนกรณีตัวอย่างที่ให้ข้อมูลในการวิจัย

2.7 การสร้างแบบสังเกต

2.7.1 ศึกษาหลักการแนวคิด และทฤษฎีพื้นฐานเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความต้องการทางการศึกษาพิเศษ ในแนวคิดทฤษฎีของโรงเรียนกรณีตัวอย่าง ให้ความช่วยเหลือตั้งแต่ระยะแรกเริ่ม และการส่งเสริมการพูดแก่เด็กที่มีพัฒนาการการพูดล่าช้า

2.7.2 กำหนดลักษณะของการบันทึกในแบบสังเกต เป็นลักษณะการจดบันทึกพฤติกรรมครูในการให้ความช่วยเหลือเด็ก และการส่งเสริมการพูดแก่เด็ก

2.7.3 การกำหนดการบันทึกพฤติกรรมครูที่แสดงถึงการใช้วิธีการและเทคนิคในการให้ความช่วยเหลือตั้งแต่ระยะแรกเริ่มด้านการพูด โดยใช้การบันทึกอย่างย่อ (Anecdotal recording)

2.7.4 นำแบบสังเกตและแบบสำรวจรายการที่สร้างแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่านตรวจสอบความตรงตามเชิงโครงสร้าง และปรับปรุงแบบสังเกตตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

2.7.5 ก่อนการนำแบบสังเกตไปทดลองบันทึกข้อมูล ผู้วิจัยฝึกใช้แบบสังเกตจนเกิดความชำนาญ เพื่อให้เกิดความเที่ยงในการใช้แบบสังเกต

2.7.6 นำแบบสังเกตไปทดลองบันทึกพฤติกรรมการให้ความช่วยเหลือ และการส่งเสริมการพูดแก่เด็ก กับโรงเรียนที่เป็นประชากรแต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

2.7.7 นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ตามประเด็นในการสังเกตเพื่อตรวจสอบ และนำมาปรับปรุงให้เป็นฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากโรงเรียนกรณีตัวอย่างที่ให้ข้อมูลในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลสภาพปัญหา ได้ดำเนินการดังนี้

1.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม

1.1.1 ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย จากภาควิชาประถมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แบบสอบถามผู้บริหาร แบบสอบถามครูประจำชั้น เรื่องการดำเนินการให้ความช่วยเหลือตั้งแต่ระยะแรกเริ่มแก่เด็กปฐมวัยที่มีพัฒนาการการพูดล่าช้าไปยังโรงเรียนที่เป็นตัวอย่างประชากร จำนวน 23 โรงเรียน โดยผู้วิจัยจัดส่งด้วยตนเองส่วนหนึ่ง และอีกส่วนหนึ่งจัดส่งทางไปรษณีย์ สำหรับแบบสอบถามนักแก้ไขการพูด จำนวน 26 คน ผู้วิจัยส่งไปยังหน่วยงานที่นักแก้ไขการพูดทำงานหรือบ้านพักตามที่อยู่ที่ได้จากสมาคมโสตสัมผัสวิทยาและการแก้ไขการพูดแห่งประเทศไทย

1.1.2 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืน โดยนัดหมายวันเวลาที่เข้าไปรับคืน ในส่วนของแบบสอบถามที่จัดส่งด้วยตนเอง ส่วนแบบสอบถามที่ส่งทางไปรษณีย์ให้ผู้ตอบส่งกลับมาทางไปรษณีย์ภายในเวลาที่กำหนด นอกจากนี้บางฉบับที่ส่งกลับมาล่าช้าผู้วิจัยจะโทรศัพท์สอบถามและนัดหมายวันเวลาที่เข้าไปรับแบบสอบถามคืน

1.1.3 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้รับมาตรวจนับและดูความสมบูรณ์ของข้อมูลทั้งหมด หากพบข้อมูลที่ไม่สมบูรณ์ผู้วิจัยติดตามทวงถามหรือเก็บข้อมูลให้ครบตามจำนวนที่ต้องการ ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 4

1.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์

1.2.1 ผู้วิจัยติดต่อโรงเรียนที่เป็นประชากร 23 โรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และนำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากภาควิชาประถมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และแบบสัมภาษณ์ผู้ปกครองไปยังโรงเรียนที่ให้ความร่วมมือ และขอความร่วมมือจากโรงเรียนในการติดต่อผู้ปกครอง เพื่อขอความร่วมมือจากผู้ปกครองในการสัมภาษณ์ได้ ผู้ปกครองที่ให้สัมภาษณ์ 34 คน ดังแสดงในตารางที่ 5

1.2.2 ผู้วิจัยนัดหมายวันในการสัมภาษณ์ที่โรงเรียน โดยกำหนดช่วงวันที่ผู้วิจัยจะเข้าไปสัมภาษณ์ ส่วนเวลาในการสัมภาษณ์ขึ้นอยู่กับความสะดวกของผู้ให้สัมภาษณ์ ในบางกรณีผู้ให้สัมภาษณ์ไม่สามารถมาได้ตามวันที่กำหนด ผู้วิจัยติดต่อขอนัดสัมภาษณ์ในวันเวลาที่ผู้ให้สัมภาษณ์สะดวก ดังแสดงในตารางที่ 6

1.2.3 ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ตามแนวคำถามในแบบสัมภาษณ์ด้วยตนเองโดยใช้ภาษาพูดที่ไม่เป็นทางการ พร้อมยกตัวอย่างประกอบ โดยผู้วิจัยขออนุญาตใช้เครื่องบันทึกเทปอัดเสียงระหว่างสัมภาษณ์เพื่อความต่อเนื่องในการให้สัมภาษณ์

1.2.4 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาตรวจนับและดูความสมบูรณ์ของข้อมูลทั้งหมด หากข้อมูลไม่ครบถ้วน ผู้วิจัยได้ขออนุญาตผู้ปกครองสัมภาษณ์อีกครั้ง

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของตัวอย่างประชากรที่เก็บรวบรวมข้อมูลได้

ผู้ให้ข้อมูล	ประชากร	ตัวอย่างประชากรที่รวบรวมข้อมูลได้	
		จำนวน	ร้อยละ
ผู้บริหาร	23	21	91.30
ครูประจำชั้น	60	54	90.00
นักแก้ไขการพูด	26	22	84.62
ผู้ปกครอง	88	34	38.64
รวม	197	131	

ตารางที่ 5 จำนวนผู้ปกครองที่ให้สัมภาษณ์

ชื่อโรงเรียน	จำนวนผู้ปกครอง	จำนวนผู้ปกครองที่ให้สัมภาษณ์
ดาราทร	4	-
นรีชาศึกษา	3	-
ศุภวารณ	11	5
เอกประสิทธิ์ศึกษา	3	3
มีนประชาวิทยา	15	5
อนุบาลจิตรเกษม	1	-
ปราโมชวิทยารามอินทรา	3	-
ศรีวิกรม์	6	-
พิริยะโยธิน	1	1
ศิริเพ็ญ	1	-
อนุบาลปทุมธานีศิลป์	9	5
อนุบาลธีระนิตย์	1	-
วัดไทรรัตนาราม	1	1
อนุบาลนกัน้อย	4	4

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ชื่อโรงเรียน	จำนวนผู้ปกครอง	จำนวนผู้ปกครองที่ให้ สัมภาษณ์
แสนสนุกไตรทักชะ	2	-
พระแม่มาลีสาทร	1	1
กันตะบุตร	2	2
สตรีจุลนาค	1	-
อนุบาลพิบูลเวศม์	3	2
วัดชัยชนะสงคราม	4	-
ราชวินิตประดุมบางแค	10	5
บ้านหนองบอน	1	-
มหาวิทยาลัยวัด	1	-
รวม	88	34

ตารางที่ 6 สถานที่และวันที่เก็บข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์

โรงเรียน	วัน/เดือน/ปี ที่เก็บข้อมูล
มินประสาธ	2 - 4 กันยายน 2545
เอกประสิทธิ์ศึกษา	5 - 6 กันยายน 2545
อนุบาลนกน้อย	9 - 11 กันยายน 2545
ราชวินิตประดุมบางแค	12 - 13 และ 16 กันยายน 2545
ศุภวรรณ	17 - 19 กันยายน 2545
พิริยะโยธิน	20 กันยายน 2545
กันตะบุตร	23 กันยายน 2545
อนุบาลวัดไตรรัตนาราม	24 กันยายน 2545
อนุบาลบริบูรณ์ศิลป์	25 - 27 กันยายน 2545
พระแม่มาลีสาทร	30 กันยายน 2545
อนุบาลพิบูลเวศม์	30 กันยายน 2545

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากโรงเรียนกรณีตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วย การสัมภาษณ์ การศึกษาเอกสาร และการสังเกต
ได้ดำเนินการดังนี้

2.1 การสัมภาษณ์ โดยใช้วิธี

2.1.1 สัมภาษณ์อย่างเป็นทางการ โดยใช้แบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร
แบบสัมภาษณ์ครูประจำชั้น แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครอง และแบบสัมภาษณ์นักแก้ไขการพูด

2.1.2 สัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการเพิ่มเติมในประเด็นที่สังเกตพบ และ
ต้องการทราบเหตุผลหรือความหมายจากครูในลักษณะของการพูดคุยเมื่อครูสะดวก

2.2 การศึกษาเอกสาร โดยศึกษาจากเอกสารแนะนำโรงเรียน เอกสารที่ใช้ในการ
ติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครอง เอกสารและข่าวสารที่ให้ความรู้กับผู้ปกครอง และเอกสารบันทึก
รายงานการประชุม

2.3 การสังเกต ผู้วิจัยดำเนินการสังเกตในภาคปลายปีการศึกษา 2545 โดยใช้
แบบสังเกตพฤติกรรมการให้ความช่วยเหลือเด็กและการส่งเสริมการพูดแก่เด็กที่มีพัฒนาการ
การพูดล่าช้าในโรงเรียนกรณีตัวอย่างแต่ละแห่ง โดยใช้การบันทึกอย่างย่อ (Anecdotal recording)

2.4 การจัดช่วงเวลาที่ใช้ในการสังเกต เพื่อสังเกตพฤติกรรมการให้ความช่วยเหลือเด็ก
และการส่งเสริมการพูดแก่เด็กที่มีพัฒนาการการพูดล่าช้าของครูประจำชั้นอนุบาล 1 – 3 ระดับชั้น
ละ 1 คน สำหรับโรงเรียนที่จัดชั้นเรียนแบบคละอายุทำการสังเกต 3 ห้องเรียน รวมจำนวน 6 คน ระยะเวลา
ในการสังเกตห้องเรียนละ 1 สัปดาห์ทำการสังเกตในทุกช่วงที่มีการจัดการเรียนการสอนซึ่งผู้วิจัย
ได้เข้าไปเก็บรวบรวมข้อมูลในโรงเรียนกรณีตัวอย่างทั้ง 2 แห่ง ดังรายละเอียดในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 การเก็บรวบรวมข้อมูลในโรงเรียนกรณีตัวอย่าง

โรงเรียน	ช่วงเวลาเก็บข้อมูล
เกษมสันต์	4 – 22 กุมภาพันธ์ 2545
ดวงจันทร์	4 – 22 มีนาคม 2545

2.5 ในการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่บันทึกจาก
แบบบันทึกการสังเกตไปให้ครูประจำชั้นเพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ของการบันทึกข้อมูลโดย
ผู้วิจัย หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับข้อมูลที่ได้จากการบันทึก ผู้วิจัยจะสอบถามจากครูประจำชั้นเพื่อ
ให้เกิดความเข้าใจตรงกัน และ แก้ไขข้อมูลให้ถูกต้อง

การวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอ

1. ข้อมูลจากการศึกษาสภาพและปัญหา ซึ่งเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามผู้บริหาร แบบสอบถามครูประจำชั้น แบบสอบถามนักแก้ไขการพูด และแบบสัมภาษณ์ผู้ปกครอง วิเคราะห์โดย

1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามโดยการแจกแจงความถี่ของข้อมูล ค่าร้อยละ นำเสนอข้อมูลตามปัจจัยที่ศึกษาในรูปของตารางประกอบความเรียง แบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบคำถามปลายเปิดวิเคราะห์โดยนำข้อมูลมารวบรวมเรียงลำดับคำตอบจากมากไปหาน้อย และนำเสนอเป็นความเรียง

1.2 การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์โดยการแจกแจงความถี่ คำนวณหาค่าร้อยละ นำเสนอข้อมูลตามปัจจัยที่ศึกษาในรูปของตารางประกอบความเรียง

2. ข้อมูลจากการศึกษากรณีตัวอย่าง ซึ่งเก็บข้อมูลโดยการศึกษาจากเอกสาร การสัมภาษณ์ และการสังเกต วิเคราะห์โดย

2.1 สรุปเนื้อหาและจัดกลุ่มข้อมูลจากการบันทึกตามตัวแปรที่ศึกษา นำเสนอข้อมูลโดยการบรรยายตามปัจจัยที่ศึกษาเป็นรายการซึ่งพิจารณาความสอดคล้องกับขั้นตอนการดำเนินการให้ความช่วยเหลือตั้งแต่ระยะแรกเริ่มของโรงเรียนซึ่งมีความแตกต่างโดยสรวงชื่อของโรงเรียน เปลี่ยนเป็นชื่อสมมติทั้งหมด

2.2 นำข้อมูลที่วิเคราะห์แล้วไปให้ผู้บริหารโรงเรียนตรวจสอบและแนะนำ เพื่อให้ผู้วิจัยแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องตรงตามความเป็นจริง

2.3 นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการของแต่ละโรงเรียนในรูปความเรียง จากนั้นจึงสรุปเป็นปัจจัยร่วมที่พบในโรงเรียนทั้งสองซึ่งน่าจะเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้โรงเรียนประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนร่วมระดับปฐมวัย